

Bruksela, 26.03.2020

Szanowna Pani Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen,
Szanowny Panie Przewodniczący Parlamentu Europejskiego David Sassoli,
Szanowny Panie Przewodniczący Rady Europejskiej Charles Michel,

Z powodu rozprzestrzenia się pandemii COVID-19 w całej Europie, obywatele martwią się o swoje zdrowie i zdrowie swoich bliskich, a także o wpływ koronawirusa na swoje miejsce zatrudnienia i środki do życia. W czasach kryzysu, który stanowi zagrożenie dla życia wielu ludzi, niezwykle ważne jest, aby nasi przywódcy zareagowali zdecydowanie, pomagając zmniejszyć niepokój, szczególnie w przypadku osób najbardziej narażonych. Ta reakcja musi być skierowana w stronę pilnych potrzeb zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych, w sposób poprawiający odporność naszej gospodarki na kryzys oraz dobrostan ludzi i środowiska.

Już teraz światowe rządy udzielają pilnego wsparcia w celu zaradzenia samemu kryzysowi zdrowotnemu, ale konieczne będzie podjęcie nadzwyczajnych działań ratunkowych, aby uniknąć bankructw w sektorze MŚP z powodu nagłego załamania gospodarki.

Oprócz takich natychmiastowych środków opracowane zostaną publiczne pakiety stymulacyjne w celu ożywienia gospodarki oraz konieczne będzie podjęcie kluczowych decyzji dotyczących kierunków tych znacznych przepływów finansowych. Wzywamy Unię Europejską oraz wchodzące w jej skład rządy do wykazania się przywództwem i dalekowzrocznością poprzez **kontynuowanie, a także umacnianie działań w kierunku prężnej i zrównoważonej gospodarki, zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem.**

Nadszedł czas, aby zrobić krok naprzód i przyspieszyć transformację w kierunku gospodarki neutralnej klimatycznie – chroniącej świat przyrody, zdrowie i dobrostan. Gospodarki, która nie przyczynia się do jakiegokolwiek marnotrawstwa, a także daje równe szanse i nikogo nie wyklucza. Komisja Europejska już podjęła ważne kroki w tym kierunku, proponując strategię przemysłową i plan

działania na rzecz Gospodarki o Obiegu Zamkniętym, a także Mechanizm Sprawiedliwej Transformacji, który należy uzupełnić o środki wsparcia i fundusze krajowe, aby sprostać skali wyzwania.

Od samego początku pieniądze publiczne powinny być inwestowane w przejrzysty, opłacalny i zrównoważony sposób. Dotychczasowe podejście nie wchodzi w grę, a środki nieukierunkowane na wszystkie sektory gospodarki mogłyby grozić podtrzymaniem przy życiu przestarzałych i zanieczyszczających technologii i gałęzi przemysłu, dla których nie ma miejsca w gospodarce przyszłości. Zamiast tego pakiety stymulacyjne powinny wspierać firmy „zabezpieczające się na przyszłość” poprzez szybkie przesunięcie ich modeli biznesowych w kierunku zrównoważonego rozwoju, zapewniając w ten sposób znacznie wyższy zwrot z inwestycji publicznych. Szczególnie w przypadku dużych przedsiębiorstw wsparcie publiczne powinno być uzależnione od pełnego dostosowania do założeń Porozumienia Paryskiego i znacznego zazielenienia planów inwestycyjnych.

Takie ukierunkowanie inwestycji stymulujących stworzy trwałe miejsca pracy w sektorach czystej gospodarki, pomoże ożywić ekonomicznie Europę, a także zwiększy odporność naszych gospodarek na przyszłe wstrząsy. W dłuższej perspektywie pozwoli nam to lepiej przygotować się na bieżące sytuacje kryzysowe związane ze zmianą klimatu i spadkiem różnorodności biologicznej. Te bowiem sytuacje będą stanowić coraz większe zagrożenie dla naszego zdrowia, źródeł utrzymania i dobrostanu - jeżeli zapomnimy o nie zadbać.

Działania, które Unia Europejska i kraje członkowskie powinny podjąć:

1. Uzależnienie dystrybucji funduszy stymulacyjnych i pakietów ratunkowych od zgodności z Europejskim Zielonym Ładem

Ponieważ wdrażane są masowe plany naprawcze, przywódcy UE powinni dopilnować, aby inwestycje te przyniosły długoterminowe korzyści naszemu społeczeństwu i przyczyniły się do zwiększenia odporności naszych gospodarek na kryzysy. W szczególności inwestycje te muszą być w pełni dostosowane do celów i propozycji Europejskiego Zielonego Ładu, a także celu 1,5°C Porozumienia Paryskiego.

2. Reforma zasad budżetowych w celu zapewnienia nieprzerwanych inwestycji publicznych w dekarbonizację gospodarki

W ramach natychmiastowej reakcji w sytuacjach kryzysowych rządy dokonują znacznych inwestycji i zwolnień podatkowych, aby uniknąć bankructw i utraty miejsc pracy oraz zapewnić wsparcie sektora opieki zdrowotnej. Inwestycje te rozciągną budżety krajowe i doprowadzą rządy do zadłużenia, co z kolei może prowadzić do zmniejszenia możliwości zrównoważonych inwestycji. Aby temu przeciwdziałać, Unia Europejska powinna przynajmniej tymczasowo wyłączyć publiczne inwestycje w dekarbonizację gospodarki z rachunku deficytu krajowego.

3. Wprowadzenie zróżnicowanych inicjatyw na dużą skalę zgodnie z interesem publicznym

Poprzez uruchamianie wielkoskalowych zrównoważonych inicjatyw wspieranych przez inwestycje publiczne i prywatne rządy mogą zapewnić miejsca pracy osobom dotkniętym kryzysem gospodarczym, a tym samym pomóc w ożywieniu gospodarki. Projekty te muszą leżeć w interesie publicznym i muszą gwarantować bezpośrednie redukcje emisji, korzyści zdrowotne i przywrócenie ekosystemu. Przykładowe działania: szeroko zakrojona inicjatywa na rzecz dekarbonizacji transportu, poprawa infrastruktury w celu umożliwienia transportu bezemisyjnego, remonty budynków w celu zwiększenia ich efektywności energetycznej, przyspieszenie wdrażania energii odnawialnej oraz projekty na rzecz odbudowy obszarów zielonych na dużą skalę.

4. Przyspieszenie polityki zrównoważonego finansowania

Obecnie bardziej niż kiedykolwiek konieczne jest, aby inwestorzy publiczni i prywatni byli w stanie rozróżniać inwestycje zrównoważone i niezrównoważone. Aby zapewnić większą jasność i przejrzystość, Unia Europejska powinna opracować „brązową taksonomię” uzupełniającą taksonomię zieloną, co umożliwi instytucjom finansowym właściwe rozpoznanie podejmowanego przez nie ryzyka. Należy również wprowadzić znormalizowane zasady ujawniania informacji o zrównoważonym rozwoju przedsiębiorstw, aby zapewnić możliwość porównań podobnych podmiotów. Ponadto od dużych korporacji i instytucji finansowych należy wymagać ustalenia strategii i celów w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnych z celem Unii Europejskiej w zakresie neutralności klimatycznej oraz Porozumienia Paryskiego.

5. Ograniczenie ryzyka występowania kryzysów zdrowotnych - działania globalne przeciwko zmianie klimatu i utracie różnorodności biologicznej

Według Światowej Organizacji Zdrowia zmiana klimatu i utrata różnorodności biologicznej w coraz większym stopniu powodują rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych. Te skutki można ograniczyć jedynie działając globalnie. W ramach tego apelujemy do przywódców Unii Europejskiej o przyjęcie roli światowego lidera na forach międzynarodowych, takich jak UNFCCC COP26 i CBD COP15. Unia powinna wykazać się odpowiedzialnością i wyznaczyć cel redukcji emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 65% do 2030 roku oraz osiągnięcia emisji zerowych netto do 2040 roku, zgodnie z zaleceniami środowisk naukowych i zasadą równości, a także przyjąć ambitne, wiążące prawnie cele i zobowiązania, aby powstrzymać nasilającą się degradację środowiska.

W obecnym czasie narastającego niepokoju doceniamy wysiłki podejmowane przez naszych przywódców w celu przewyciężenia bezpośredniego kryzysu zdrowotnego i zapewnienia wsparcia najbardziej potrzebującym. Nasze organizacje są gotowe do współpracy z decydentami na szczeblu UE i krajowym w celu zagwarantowania, że pomimo bieżących wyzwań będziemy podążać wybraną przez Europę ścieżką sprawiedliwej i uczciwej transformacji.

Z wyrazami szacunku,

Ester Asin,
Director - WWF European Policy Office

Ariel Brunner,
Senior Head of Policy - BirdLife Europe

Genon K. Jensen,
Executive Director - Health and Environment
Alliance (HEAL)

Jeremy Wates,
Secretary General - European Environmental
Bureau (EEB)

Huub Scheele,
Interim Executive Director - CEE Bankwatch
Network

Wendel Trio,
Director - Climate Action Network (CAN) Europe

Andrea Lichtenecker,
Executive Director - Naturefriends International

William Todts,
Executive Director - European Federation for
Transport and Environment (T&E)